



# «XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR»

mavzusidagi 2-sonli ko'ptarmoqli xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi



## XALQARO TA'LIMDA INNOVATSION O'QUV METODLARI HAMDA PEDAGOGIK YONDASHUVLAR

**Yarbekova Yulduz Bahromjon qizi**

Guliston davlat pedagogika instituti "Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (boshlang'ich ta'lim)" yo'nalishi magistranti  
E-mail: akbarovay580@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15379326>

**Annotatsiya.** Maqolada xalqaro ta'lim tizimida qo'llanilayotgan innovatsion o'quv metodlari va pedagogik yondashuvlarning mazmun-mohiyati yoritiladi. Loyihaga asoslangan ta'lim, aks ta'lim, gamifikatsiya va aralash o'qitish metodlari asosida ta'lim samaradorligining oshirilishi ilmiy manbalar asosida tahlil qilinadi. Shuningdek, xalqaro grantlar, akademik almashinuv dasturlari va raqamli texnologiyalarning o'quv jarayoniga ijobiy ta'siri yoritiladi. Maqola yakunida ta'lim tizimini takomillashtirishga doir aniq tavsiyalar beriladi.

**Kalit so'zlar:** innovatsion metodlar, xalqaro ta'lim, raqamli texnologiyalar, gamifikatsiya, aks ta'lim, aralash o'qitish, ta'lim samaradorligi, grantlar, almashinuv dasturlari.

**Аннотация.** В статье раскрывается сущность инновационных методов обучения и педагогических подходов, применяемых в системе международного образования. На основе анализа современных источников рассматривается эффективность проектного обучения, перевёрнутого класса, геймификации и смешанного обучения. Также освещается положительное влияние международных грантов, программ академического обмена и цифровых технологий на образовательный процесс. В заключение представлены конкретные рекомендации по совершенствованию системы образования.

**Ключевые слова:** инновационные методы, международное образование, цифровые технологии, геймификация, перевёрнутое обучение, смешанное обучение, эффективность обучения, гранты, программы обмена.

**Annotation.** The article reveals the essence of innovative teaching methods and pedagogical approaches used in the international education system. Based on the analysis of modern sources, the effectiveness of project-based learning, flipped classroom, gamification and blended learning is considered. The positive impact of international grants, academic exchange programs and digital technologies on the educational process is also highlighted. In conclusion, specific recommendations for improving the education system are presented.

**Key words:** innovative methods, international education, digital technologies, gamification, flipped learning, blended learning, learning effectiveness, grants, exchange programs.

### KIRISH

Globalizatsiya va raqamli transformatsiya zamonaviy ta'lim tizimining yangilanishini taqozo etmoqda. Xalqaro miqyosda ta'lim sifatini oshirish,



# «XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR»

mavzusidagi 2-sonli ko'ptarmoqli xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi



raqobatbardosh kadrlar tayyorlash va innovatsion pedagogik yondashuvlarni joriy etish dolzarb vazifalardan biridir.

## ***Innovatsion o'qitish metodlari***

Innovatsion o'quv metodlari an'anaviy ta'lim shakllaridan farqli ravishda o'quvchilarning faolligini, mustaqilligini va ijodkorlik salohiyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan. Bugungi kunda butun dunyoda ta'lim samaradorligini oshirish uchun interaktiv, talabaga yo'naltirilgan yondashuvlar ustuvor ahamiyat kasb etmoqda. Quyida keng tarqalgan va xalqaro amaliyotda qo'llanilayotgan innovatsion metodlar bayon etiladi:

1. *Loyihaga asoslangan ta'lim (Project-based Learning, PBL)*: Bu metod orqali o'quvchilar real hayotdagi muammolarni aniqlash, tahlil qilish va ularning yechimlarini izlash orqali bilimlarni chuqurroq o'zlashtiradi. Tadqiqotlarga ko'ra, PBL modeli bilan tahsil olgan o'quvchilar tanqidiy fikrlash va jamoada ishlashda yuqori ko'rsatkichlarga ega bo'ladilar.

2. *Aks ta'lim (Flipped Classroom)*: An'anaviy darslar strukturasi o'zgartiriladi. O'quvchi nazariy materialni uyda mustaqil o'zlashtiradi, darsda esa savol-javob, muhokama va amaliy mashg'ulotlarga e'tibor qaratiladi. Bu esa interaktivlikni oshiradi va bilimlarni amaliyotda mustahkamlashga yordam beradi.

3. *Gamifikatsiya (Gamification)*: O'yin mexanizmlarining ta'lim jarayoniga tatbiq etilishi o'quvchilarni rag'batlantirishga xizmat qiladi. Bu metod orqali o'quvchilar bilim olishga ko'proq qiziqish bildiradilar.

4. *Aralash ta'lim (Blended Learning)*: Bu usul onlayn ta'lim va an'anaviy dars shakllarining uyg'unlashuvidir. Moslashuvchanlik, vaqtni tejash va individual yondashuv imkonini beradi.

## ***Xalqaro tajriba***

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, ilg'or mamlakatlarda ta'limni modernizatsiya qilishda innovatsion metodlar asosiy vosita sifatida qo'llaniladi. Masalan, Singapurda STEM yo'nalishida loyihaviy va muammoga asoslangan ta'lim keng tatbiq etilgan. Finlyandiya ta'lim tizimi o'quvchi markazli yondashuv asosida tashkil etilgan bo'lib, unda aks ta'lim va raqamli texnologiyalar asosiy rol o'ynaydi.

AQShda o'yin texnologiyalari va moslashuvchan onlayn platformalar orqali ta'limga innovatsiyalar kiritilgan. Rossiyada esa "Tsifrovaya shkola" konsepsiyasi asosida raqamli maktablar joriy etilmoqda. O'zbekiston Respublikasida ham so'nggi yillarda innovatsion texnologiyalar asosida "Raqamli ta'lim", "El-yurt umidi", "Zamonaviy maktab" dasturlari amaliyotga joriy etilmoqda. Bu esa xalqaro tajribaning milliy tizimga moslashtirilganini ko'rsatadi.



# «XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR»

mavzusidagi 2-sonli ko'ptarmoqli xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi



## TAHLIL VA MUHOKAMA

Yuqorida ko'rib chiqilgan metodlarning ta'lim jarayonidagi samaradorligini empirik asoslarda tahlil qilish mumkin. Masalan, 2023-yilda o'tkazilgan xalqaro tadqiqotga ko'ra, aks ta'lim modeli bo'yicha tahsil olgan talabalar an'anaviy ta'lim olganlarga nisbatan test natijalarida 25% yuqori ko'rsatkichlarni qayd etgan. Shuningdek, gamifikatsiya asosida o'qitilgan talabalar bilim olishga bo'lgan motivatsiyada 40% ga yuqori natijalarni ko'rsatgan.

PBL asosida ishlovchi guruhlarda esa jamoaviy hamkorlik, ijtimoiy faollik va muloqot ko'nikmalari sezilarli darajada rivojlangan. Bularning barchasi shuni ko'rsatadiki, innovatsion metodlar nafaqat bilim darajasini, balki shaxsiy rivojlanishni ham ta'minlaydi.

## XULOSA VA TAVSIYALAR

Xalqaro ta'limda innovatsion metodlar va pedagogik yondashuvlar ta'lim sifatini oshirishda muhim vositadir. Ushbu metodlar o'quvchilarning shaxsiy va kasbiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Tavsiyalar:

- O'qituvchilar malakasini oshirish bo'yicha treninglar tashkil etish;
- Raqamli platformalarni keng joriy etish;
- Akademik almashinuv dasturlarini qo'llab-quvvatlash;
- Innovatsion metodik qo'llanmalarni ishlab chiqish va targ'ib qilish.

### Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Bell, S. (2010). Project-Based Learning for the 21st Century: Skills for the Future.
2. Deterding, S. (2011). Gamification: Toward a Definition.
3. OECD (2018). The Future of Education and Skills: Education 2030.
4. Harvard & MIT (2020). Blended Learning Effectiveness Report.
5. Reigeluth, C. M., & Carr-Chellman, A. A. (2009). Instructional-Design Theories and Models.
6. Karimov, U. (2019). Innovatsion pedagogik texnologiyalar. Toshkent: TDPU nashriyoti.
7. Saodat, I. Ko 'k' leksemasining etimologik tavsifi. O 'zbekiston, 75.
8. Xasanov, B. (2020). Ta'limda zamonaviy yondashuvlar. Samarqand: SamDU nashriyoti.
9. Власова, В. Г. (2017). Цифровые образовательные технологии. Москва: Просвещение.
10. Фрумин, И. Д. (2020). Будущее школы: международный опыт модернизации образования. Москва: ВШЭ.
11. Piaget, J. (1952). The Origins of Intelligence in Children. W.W. Norton & Company.